

**Dendrologický průzkum zaměřený na hodnocení
zdravotního stavu, vitality a perspektivy silničního
stromořadí na úseku Martínkovice - Božanov
na území správy CHKO Broumovsko .**

Technická zpráva

Objednatel:

Dopravně inženýrská kancelář s.r.o.

Bozděchova 1668

500 02, Hradec Králové

IČ:27466868

Zhotovitel:

Zahrada Harta s.r.o.

Voštica 129

56601 Vysoké Mýto

IČ:28774990

Tel.: +420 731 518 418

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika území**
  - 2.1 Základní údaje**
  - 2.2 Přírodní podmínky**
- 3. Popis prací, vysvětlení jednotlivých zásahů**
- 4. Zdůvodnění opatření**
- 5. Přílohy: Inventarizace stromů**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název projektu:

„Dendrologický průzkum zaměřený na hodnocení zdravotního stavu, vitality a perspektivy silničního stromořadí úseku Martínkovice - Božanov na území správy CHKO Broumovsko“

Datum zpracování: červen 2014

Objednatel:

Dopravně inženýrská kancelář s.r.o.
Bozděchova 1668
500 02, Hradec Králové
IČ:27466868

Zhotovitel:

Zahrada Harta s.r.o.
Voštica 129
56601 Vysoké Mýto
IČ:28774990
Tel.: +420 731 518 418

2. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Zájmové území se nachází v katastrálním území Broumov, Křinice, Martínkovice a Božanov, okres Náchod, kraj Královéhradecký a rozkládá se na parcelách č. 811/2, 811/3, 811/1, 2761/1, 4673, 4678, 4682, 547, 1999/1, na hranici 1999/1 a 586/5, na hranici 1999/1 a 1999/4, na hranici 1999/1 a 1999/5, 1999/15, 2143/1 a 3078/1.

V uvedené lokalitě byli hodnoceny všechny stromy, viz. příloha Inventarizace.

Poznámka:

V důsledku překryvu mapových listů došlo k technické chybě a byly dvakrát očíslovány tytéž stromy (174-179 a 180-185) – jedná se o stejné druhy, pouze dvakrát uvedené v excelovém listu a v mapě.

2.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

CHARAKTERISTIKY KLIMATICKÉ OBLASTI CH 7:

Klimatická oblast	chladná
Rajon	CH 7
Počet letních dnů	10 - 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	120 - 140
Počet mrazových dnů	140 - 160
Počet ledových dnů	50 - 60

Průměrná teplota v lednu	-3°C - -4°C
Průměrná teplota v červenci	15°C - 16°C
Průměrná teplota v dubnu	4°C - 6°C
Průměrná teplota v říjnu	6°C - 7°C
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	120 - 130 mm
Srážkový úhrn ve vegetačním období	500 - 600 mm
Srážkový úhrn v zimním období	350 - 400 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	100 - 120
Počet dnů zamračených	150 - 160
Počet dnů jasných	40 - 50

3. POPIS PRACÍ, VYSVĚTLENÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁSAHŮ

Vysvětlení pojmů v inventarizačních a rozpočtových tabulkách

Číslo: Číslování dle jednotlivých mapových podkladů.

Taxon: Určení druhu stromu.

Návrh opatření: Potřebný způsob provedení prací vedoucí k zvýšení perspektivy stromů.

HODNOCENÍ STROMŮ ZAMĚŘENÉ NA JEJICH PERSPEKTIVU NA STANOVIŠTI

Vitalita

Souhrnná charakteristika popisující životaschopnost (dynamiku průběhu fyziologických funkcí) stromu jako živého organismu. Zhoršení vitality může být způsobeno nevhodnými stanovištními poměry, napadením škůdci, příp. vlivem okolního porostu.

- 0 vitalita výborná
- 1 vitalita mírně snížená
- 2 vitalita zhoršená, koruna začíná prosychat
- 3 vitalita výrazně zhoršená, prosychání dynamicky pokračuje
- 4 vitalita zbytková
- 5 suchý strom

Zdravotní stav

Souhrnná charakteristika definující stav mechanického poškození jedince. Hlavním významem je vyjádření provozní bezpečnosti stromu.

- 0 zdravotní stav výborný
- 1 zdravotní stav dobrý
- 2 zdravotní stav zhoršený
- 3 zdravotní stav výrazně zhoršený
- 4 zdravotní stav silně narušený
- 5 havarijní jedinec

Perspektiva

Odhad perspektivy jedince na základě jeho vitality a zdravotního stavu

a	dlouhodobě perspektivní (nad 10let)
b	krátkodobě perspektivní (odhadovaná doba dožití do 10 let)
c	neperspektivní

TECHNOLOGIE OŠETŘENÍ STROMŮ

Zdravotní řez (ZŘ)

- Kompletní zásah do koruny stromů, provádíme v ní vše, co je možné a vhodné řezem provést.
- Je to tedy odstraňování větví suchých, zlomených, oslabených, nalomených, křížících se, neperspektivních z hlediska stavby koruny, dále odstranění pahýlů a některých proventálních výhonů (vlků).
- Současně při provádění ZŘ kontrolujeme větvení, stav kmene a jednotlivých větví. V případě, že bude objeven defekt, přistupujeme k odlehčení větve, na které defekt je, popřípadě k redukčnímu řezu (snížení či zakrácení větve).

Obvodová redukce (ORED)

- Patří mezi moderní metody ořezu stromů, kde zakrácením koncových částí větví po celém obvodu výrazně posuneme jejich těžiště směrem k hlavnímu kmeni.
- Cílem je zachovat přirozený tvar, ale výrazně snížit riziko vylomení větví.
- Zásah je vhodný provádět zejména z vysokozdvížných plošin.

Ošetření stromu přírodě blízkou metodou (PBM)

- Cílem zákroku je stabilizace a provozní bezpečnost s respektováním přirozených procesů stárnutí.
- Při zásahu na stromě jsou napodobovány zlomy od větru, pahýly se pouze zakracují a řezem se napodobuje odlomení atd.
- Některé stromy v havarijním stavu místo odstranění ze stanoviště ponechány jako torza a kusy kmenů na místě.

Bezpečnostní vazba (BV)

- Bezpečnostní vazbou se rozumí spojení defektních kmenů za účelem jejich stabilizace.
- Doporučeno je používání vazeb volných. Na našem trhu celá řada těchto výrobků.
- Tyto vazby slouží k zachycení odlomené větve či kmene a tím k snížení rizika pro provoz v okolí stromu a možné škody na majetku a zdraví.
- Dále zabraňují přílišnému rozkmitání větví při poryvech větru a tím dochází i k zmenšenému náporu na kořenový systém.
- V případě větších defektů se vazby kombinují společně s redukcí popřípadě s odlehčením koruny.

- Vazby na stromě musí setrvat stále, měly by se pravidelně kontrolovat a po cca 5 až 10 letech se musí obnovovat.
- Lana vazby jsou většinou vyráběny s dvojitou únosností (4 a 8t), která v průběhu použití vazby na stromě klesá zhruba na polovinu – proto jsou v rozpočtové části vazby označovány nosností 2 a 4 tuny - je nutné dobře zvážit jakou únosnost při instalaci bezpečnostní vazby zvolit.
- Číslo před vazbou znamená počet vazeb. Jakou únosnost zvolit je vždy napsáno v poznámce.
- V případě větších defektů se pak užívá statická předepjatá vazba z ocelového lana.
- Nepředepjaté vazby slouží jako dynamický prvek zajišťující volný pohyb větví za optimálních klimatických podmínek. V případě extrémního zatížení větve však nedovolí její statické selhání. Tyto vazby se instalují v jedné až několika výškových úrovních, kdy se rozumí, že každá úroveň je v jiné vertikální úrovni. V každé úrovni potom může být nainstalován více kusů vazeb. V tomto projektu se setkáváme s dvěma úrovněmi vazeb označených zkratkami A1, A2. V tomto projektu jsou navrženy pouze nepředepjaté typy vazeb o nosnosti vazby 2 a 4 tuny.

Výchovný řez (VŘ)

- Jedná se o úpravy korun mladých stromů při výsadbě a přibližně do věku 20 let.
- Cílem je založení perspektivní koruny, odstranění konkurujících si výhonů a zajištění podchodné a podjezdné výšky.

Kácení (A):

- Odstranění jedinců neperspektivních, ve velmi špatném zdravotním stavu, nebo se zbytkovou vitalitou.
- Nesmí být poškozeny okolní porosty.

Další práce, které by měly být provedeny a jsou automaticky zahrnuty v některém z výše uvedených druhů řezu:

- Odstupy od střech a zdí objektů ve vzdálenosti cca 3 metry
- Odstupy od elektrovodů (cca 1-3m)
- Odstranění obrostu, výmladků a náletů v okolí stromů

Ošetření a kácení bude provedeno stromolezeckou technikou, kterou provede odborná firma zabývající se profesionálně arboristikou.

VÝSADBY :

Technologie výsadby: Před zahájením výsadby stromu je nutné nechat vytýčit inženýrské síť. Zejména stromy se umístí mimo ochranná pásma sítí.

Výsadba bude provedena podle normy ČSN - DIN 18 916 Sadovnictví a krajinářství - Výsadby rostlin, rostlinný materiál bude v kvalitě uvedené v normě ČSN 46 4902 – Výpěstky okrasných rostlin.

POSTUP PŘÍPRAVY VÝSADBY STROMŮ

Úprava kořenového systému: U stromů dodávaných s balem se neprovádí. Drátěné pletivo (černý drát, nikoli pozinkované) a juta se neodstraňují.

Úprava koruny: Po výsadbě dochází pouze k rámcovému prosvětlení koruny, čímž se vyrovná porušený poměr mezi kořenovou a korunovou hmotou, vzniklý vyzvednutím stromku.

Výsadba: Stromy se vysází podle výkresu osazovacího plánu. Vysází se stromy o obvodu kmínku uvedeném v rozpočtu a upevní se u listnatých stromů 3 kůly (dle ČSN – DIN 18916). Po uložení kořenového balu do středu výsadbové jámy se do dna jámy zatlučou kůly statického zajištění ve zvoleném počtu a rozmístění, a bal se zasype substrátem, který se pečlivě uhutní. Po zhutnění substrátu se jáma prolíje dostatečným množstvím vody (v případě sednutí povrchu se doplní substrát) a povrch jámy, tzv. kořenová mísa, se upraví a navrství vrstvou organického mulče. Nakonec se strom se upevní ke kůlům statického zajištění třemi úvazky a zhotoví ochrana kmene z rákosové rohože. Součástí výsadby bude i povýsadbová péče o rostoucí stromy spočívající zejména v jejich zálivce, kontrole statického zajištění (jeho povolování, či dotažení) a případném udržovacím řezu (výchovný řez).

4. ZDŮVODNĚNÍ OPATŘENÍ

Důvodem pro ošetřování stromů je prodloužení jejich životnosti a zajištění provozní bezpečnosti stromů.

Efekt zastoupených druhů řezů na jednotlivých stromech spočívá v prevenci proti pádu jak suchých, tak i zdravých (olistěných) větví.

Efekt instalace vazeb spočívá v zabezpečení defektních větvení a kmenů proti zlomu či rozlomení. Dále mírně brání vývratu. Vazby mají preventivní charakter a chrání strom proti nadměrným výkyvům při zvýšených poryvech větru. V celém projektu je navrženo použití nepředepjatých vazeb.